

Plaatsingslijst van het archief van Ben Albach

Levensjaren 1907-2007 (1889-2009)

Samengesteld door R.M.M. van Zalen

Aangevuld door drs. K. Dagmare Houniet

Historisch Documentatiecentrum voor het
Nederlands Protestantisme (1800-heden)
Vrije Universiteit Amsterdam
De Boelelaan 1105
1081 HV Amsterdam

Collectie nummer: 827
Juli 2010 / juni 2023

Inleiding

Opheffing beperkte toegang

Het archief was toegankelijk voor wetenschappelijk onderzoek met deze uitzondering:

4. De dagboeken zijn tot 2020 slechts raadpleegbaar na verkregen toestemming van schenker*.

Medio september 2020 is de beperking opgeheven.

Ben Albach (Amsterdam 21 april 1907 - Amstelveen 30 januari 2007)

Ben Albach werd met recht de nestor van de Nederlandse toneelgeschiedenis genoemd. Zo'n tachtig jaar heeft hij zich intensief met alle aspecten van het theater bezig gehouden, behalve met acteren. 'Daarvoor heb je', zo zei hij zelf, 'een speciale geaardheid nodig die ik niet heb.' Daarmee bedoelde hij een vorm van hogere inspiratie. Acteurs doen alsof en suggereren dat zij menen wat zij zeggen, maar voor Ben Albach was er meer aan de hand en zijn kernvraag was of een acteur, geïnspireerd door iets onbenoembaars, toch niet op het moment zelf kon geloven in wat hij zei en juist daardoor in alle eerlijkheid op zijn publiek overkomen.

De wereld van schijn en werkelijkheid heeft hem van jongs af aan gefascineerd. Het was een veilige plek waarin hij zich als kind kon onttrekken aan de buitenwereld waarin hij zich vaak vreemd en onzeker voelde. Hij deed dat met een ooit cadeau gekregen speelgoedtheatertje van karton waarvoor hij zelf vanaf zijn tiende stukjes schreef. Veel van zijn aandacht ging daarbij uit naar de invulling van de theatrale ruimte, die de fantasie moest prikkelen en tegelijk de hele wereld voorstellen. Het belang hiervan werd hij zich bewust toen hij veertien jaar oud in februari 1922 de Internationale Theatertentoonstelling in het Stedelijk Museum te Amsterdam bezocht. Die was geheel gewijd aan niet-illusionistische decorontwerpen. De ontwerpen van Edward Gordon Craig en Adolphe Appia, die in de 'erezaal' centraal stonden, maakten een diepe indruk op hem. Zij maakten hem bewust van wat hij zelf met zijn eigen decors wilde bereiken. Zijn theaterhobby groeide uit tot een passie en zijn speelgoedtheatertje werd vervangen door een zelf gemaakt miniatuurtheater dat in een eigen kamer belandde met een door zijn oudere broer Jan vervaardigde lichtinstallatie, zodat hij met verschillende soorten belichting in zijn zelf ontworpen decors kon experimenteren. Hoe professioneel hij daarmee bezig was, blijkt uit de belangstelling van regisseurs als Defresne, Jan Musch en Verkade die een enkele maal zijn decorontwerpen kwamen bekijken.

Omdat zijn vader directeur was van een Nederlands-Duits transportbedrijf ging de familie altijd met vakantie naar Duitsland. Albach leerde het land

---

* Mw.dr. F. Albach te Amsterdam, dochter.

waarden en dankzij een inspirerende leraar Duits werd zijn belangstelling gewekt voor grote auteurs als Goethe, Schiller en Lessing. Het gevolg was dat hij na de hbs korte tijd in een boekhandel werkte om zijn kennis van de Duitse literatuur te verdiepen om daarna enkele jaren Duits te studeren aan de Universiteit van Amsterdam. Omdat de jaren van de Weimar republiek een bloeiend theaterleven kenden, kwam Albach er toe Duitse publicaties over toneel te verzamelen en waar mogelijk Duitse gastvoorstellingen te bezoeken.

Begin jaren dertig, bij de eerste berichten over jodenpesterijen en -vervolgingen, keerde Albach zich af van Duitsland. Hij staakte zijn studie en zijn ooit zo warme belangstelling sloeg om in afkeer. Tijdens de oorlog werkte hij in de illegaliteit, waar hij zijn toekomstige vrouw ontmoette.

Zijn gevoelens jegens Duitsland werden des te persoonlijker, toen tijdens de meidagen van 1940 zijn oudere broer Jan, zijn tegenpool, maar altijd bereid hem te helpen of te verdedigen, bij een soort zelfmoordcommando bij Dordrecht tegen paratroepers sneuvelde. De avond daarvoor had Jan nog een lang telefoongesprek met Ben, waarin hij hem vertelde wat hem te wachten stond, maar dat hij als officier het tegenover zijn manschappen niet kon veroorloven zich aan deze verantwoordelijkheid te onttrekken. Het verlies van deze broer in wiens schaduw hij altijd had geleefd, heeft een onuitwisbare indruk gemaakt en hem voor het leven getekend.

Tijdens zijn studie raakte Albach bevriend met de kunsthistoricus Arnoldus Noach met wie hij geregeld in zijn miniatuurtheater knutselde. Deze stimuleerde hem om over theater te publiceren waarover hij inmiddels een enorme kennis had vergaard. Zelf zei hij hierover: 'Er zullen toen in Nederland weinig mensen geweest zijn die zoveel over theater gelezen hadden als ik.'

Zijn eerste artikel over acteurs in de zeventiende eeuw verscheen in twee delen in december 1933 en januari 1934. Menno ter Braak liet zich in Het Vaderland hierover lovend uit. Daarna volgde in Het Tooneel een groot artikel over het veertigjarig bestaan van de Amsterdamse Stadsschouwburg en de ter gelegenheid daarvan ingerichte tentoonstelling. Aan de inrichting daarvan had Albach zelf meegewerkt om deze met materiaal van de Vereniging 'Het Tooneelmuseum' samen te stellen. In 1936 werd hij conservator van die collectie, die bij gebrek aan een museum, dat er pas in 1958 zou komen, in kasten en op zolders van verschillende gebouwen was opgeslagen. Door het beheer hiervan verdiepte hij zich steeds verder in de Nederlandse toneelgeschiedenis. Hij bracht veel tijd door in het Gemeentearchief, waar hij tal van onbekende bronnen over de Amsterdamse toneelgeschiedenis ontdekte. Zijn bevindingen publiceerde hij in tal van artikelen voor onder meer Het Vaderland en Het Handelsblad. In 1937 kwam zijn eerste boek uit: Drie eeuwen Gijsbrecht, waarin hij vanaf de eerste voorstelling in 1638 de tot een jaarlijks uitgegroeide traditie om op Nieuwjaarsdag de Gijsbrecht in de Amsterdamse Stadsschouwburg op te voeren per eeuw onderzocht en beschreef.

In 1937 kwam hij in contact met de vcjc (Vrijzinnig Christelijke Jeugd Centrale) waarbinnen een lange lekenspeltraditie bestond. Albachs belangstelling voor het lekenspel en dramatische expressie was een tiental jaren daarvoor al gewekt na lezing van Willy Flemmings Das Wesen der dramatischen Kunst. Hij begon lekenspelen te organiseren en kwam in contact met dominee Joop de Jong, een der voormannen van de vcjc. Toen deze hem eens om een geschikt stuk vroeg om op te voeren adviseerde Albach De storm van Shakespeare in de vertaling van Martinus Nijhoff. Zo geschiedde

en hij regisseerde de voorstelling zelf, die in 1940 kort na de Duitse inval plaats vond. Nijhoff zelf kwam kijken, maar omdat hij de tekstbehandeling niet volmaakt vond, bracht hij Albach in contact met de voordrachtskunstenares Claudine Witsen Elias die de lekenspelers haar techniek van verzen zeggen kwam bijbrengen. Deze kwam er op neer dat het woord van de dichter hoorbaar gemaakt moest worden, waarmee zij bedoelde dat de voordrachtskunstenaar zichzelf ondergeschikt maakte aan het gedicht. Alle aandacht moest uitgaan naar het gedicht en niet naar de acteur.

Op uitnodiging van dominee De Jong en Albach schreef Nijhoff, gesteund door de adviezen van Albach, zijn kerstspel *De ster van Bethlehem*. Het kerstspel werd in 1941 opgevoerd in de regie van Albach en in een simultaandecor dat hij al zo'n vijftien jaar eerder voor zijn miniatuurtheater had ontworpen. Tijdens de oorlog ging de samenwerking met Nijhoff door en ontstond de trilogie *Het heilige hout* met nog een pinksterspel (opgevoerd in 1943) en een paasspel dat pas na de oorlog werd voltooid.

Tijdens de oorlogsjaren regisseerde Albach niet alleen erg veel, maar ook schreef hij verschillende toneelstukken. Gedurende de oorlog bracht Albach veel tijd door in archieven en bibliotheken op zijn zoektocht naar de verloren bronnen van de Nederlandse theatergeschiedenis. Na de oorlog werd Albach benoemd tot hoofd van de hoorspelafdeling van de omroep *Herrijzend Nederland*.

In 1949 huwde hij Jetty Tielrooy, een gelukkig huwelijk waaruit drie dochters voortsporen. Eveneens werd hij docent theatergeschiedenis op de toneelschool, waar Willy Ph. Pos sinds 1948 directeur was. Die had Albach tijdens de oorlog leren kennen bij dominee De Jong, waar Pos ondergedoken zat. Albach genoot van het lesgeven tot zijn pensioen in 1972. Daarnaast gaf hij les op Middeloo, een sociaal pedagogisch opleidingsinstituut in Amersfoort.

Na 1972 verzorgde hij nog tal van gastcolleges en werkgroepen op het Instituut voor Theaterwetenschap van de Universiteit van Amsterdam en voor de Rijksacademie voor Beeldende Kunst.

Zijn naoorlogse werkzaamheden hielden hem er niet van af door te gaan met zijn onderzoek naar de bronnen van het Nederlands theater, waarvan hij in tal van artikelen verslag uitbracht, maar ook in een aantal monografieën, zoals het in opdracht van de Minister van Onderwijs,

In 1982 werd hem een eredoctoraat toegekend door de Universiteit van Amsterdam.

Bron: *Jaarboek van de Maatschappij der Nederlandse Letterkunde te Leiden*, 2006-2007.

Maatschappij der Nederlandse Letterkunde, Leiden 2008;

http://www.dbnl.org/tekst/_jaa004200701_01/_jaa004200701_01_0006.php

Deze plaatsingslijst werd in de zomer van 2010 door R.M.M. van Zalen (Renate) in afwachting van haar vervolgstudie in Frankrijk, als vrijwilliger samengesteld.

Aanvullingen

In juni 2023 werden aanvullende stukken aan het archief toegevoegd als inv.nr. 205.

Plaatsingslijst

Doos 1

- 1 Correspondentie overlijden Jettie
Formulier erepromotie 1982
Correspondentie met betrekking tot schenking archief Albach
aan het Theater Instituut Nederland.
- 2 Condoleance Register Jettie 2001
- 3 (1969-2007)
Testament
Artikel over Albach uit Volkskrant
CD met opschrift 'di. 6 februari 2007 14.00 vervolg'
Correspondentie overlijden Ben Albach
Overlijdensberichten Ben Albach
Cd met opschrift 'di. 6 februari 2007 14.00 deel 1'
Akte van overlijden
Foto's uit 2006- negatieven en overzicht
Details uitvaart
Grafrede Francien, dochter Ben Albach
Foto's van Ben Albach
Overlijdenskaart Ben Albach
Uitvaart CD Deel 1 en 2
Testament Ben Albach

Doos 2

- 4 *Foto's etc. van Mantgem familie, afkomstig van tante Marie*
- 4.1 Correspondentie aan Ben 1922-1998
- 4.2 Foto's (z.d., personen onbekend)
- 4.3 Omslag: *Tante Marie, Foto's en kaarten*
Kaarten aan familie Albach- van Mantgem
Overlijdenskaart Elise van Mantgem
Sint-Nicolaasversjes bewaard door tante Marie
- 4.4 *Foto's tante Marie op reis 1890-1933*
- 4.5 *Familie B. van Mantgem*
Ansichtkaarten 1929-1999, en foto's
- 4.6 *Familie van Vloten*
Foto's en ansichtkaarten. Bruiloftsmenu's.
Uittreksel geboorteregister van Anna Maria van Mantgem
Foto's divers en ansichtkaarten
Paspoort Anna Maria Jansen van Mantgem
Geboortekaartjes Hester van Albach

Doos 3

- 5 *Familie Hofman-Schat, Bordewijk-Schat, Pierre Schat en Mies Schat*
Foto's
Brieven
Overlijdensbericht Anna Catharina Maria Schat
- 5.1 *Familie Hofman*
Foto's, Ansichtkaarten en brieven
Overlijdensbericht Maria Schat
- 6 Dagboeken* Ben Albach 28/31 (1965-30/4 1980) 3 delen
21 april 1971-juli 1977
1 februari 1797-30 april 1980
3 juli 1977- 1 februari 1979
- 7 Dagboeken† Ben Albach 32/35 (mei 1980-1 april 1984) 4 delen
1 mei 1980-22 juli 1981 (21 juli-31 juli apart)
1 augustus 1981-31 juli 1982
1 augustus 1982-1 mei 1983
1 mei 1983-1 april 1984

Doos 4

- 8 Dagboeken‡ Ben Albach 36-39 (1984-1986) 4 delen
36: 1 april 1984-31 december 1984
37: 1985 januari- 31 december
38: 1 januari 1986-31 augustus 1986
39: 1 september 1986- 31 december 1986
- 9 Cassettebandjes 21 stuks
8/10 januari 2006 Nijh./Jan/Ben: het is te pijnlijk ; 19 januari 2006 Het is gemeen om zo te praten over het leken spel.
29 december 2005 De krak. Pom/Jan/Ster/Brielle
26 maart 2006 Ben. De speelman: leken spel
December 2006? Ben Albach en het geloof
8 juli 2006 Titi Gorter
Kitty Tak, Renske, 22 september 2006
12 juni 2006 Ben & Titi & anti-semitisme
30 september 2006 papa: Kitty
2 september 2006-5 september 2006 Neutraliteit de Jong drukkerij
20 februari 2006 Spotprenten VCJC
11 mei 2006 salaris in de kerk
Onduidelijk januari 2007
26 januari 2007 laatste gesprek papa
12 april 2006 Lub. Jan Albach: I
10 januari 2007 En het geschiedde
7 januari 2007 B. Pos
12 april 2006 Lub. Taboe: Deserteren II
Augustus 2006 De Storm
A. 27 april 2006
24 april 2006 VCJC-mensen Torenmaal
12 februari 2006 Julia Henkels

---

* Beperkt toegankelijk, zie de inleiding.

† Beperkt toegankelijk, zie de inleiding.

‡ Beperkt toegankelijk, zie de inleiding.

Doos 5

- 10 1919 Omslag ‘Inhoud van den verzameling van oorlogscuriosa M.d.W.’
Catalogus eigen tentoonstelling van oorlogscuriosa I
31 augustus 1919
Oorlogscuriosa tentoonstelling januari 1919 (voorbeeld) zelf verzamelen
Omslag Bonregelingen (1917)
‘Distributie Bonnetjes Rijks- en gemeenste distributie B. Albach
Krantenartikelen ‘ter herinnering van de gesloten wapenstilstand van de vreeselijke oorlog!’
B. van Mantgem (5-jarige oorlog)
Boek ‘ april 1919 M.d.W. Handteekeningen van bezoekers der verzameling van oorlogscuriosa. Emmastr. 10, Amsterdam, Holland.’
Catalogus der oorlogscuriosa IV
Distributieverlag van 1 juli 1918, geplakt in verslag ‘liefdadigheid naar vermogen’ (1917)
Geïllustreerde catalogus voor de verzameling van oorlogscuriosa 1919
‘Foto’s van regeerende personen’ (1917)
Kaart van Kees aan Nelly 1917
Krantenknipsels oorlog
1921 Kaarten aan Jean en Ben Albach
- 11 Uitgave Kerke en Kunst (1953/1954)
Boekjes stadschouwburg 1924-1939
Krantenartikel Ben Albach
- 11.1 Toneelkritieken en programma’s (1940 na 12 mei)
11.2 Kritieken 1938/1939 (Hier horen de bovengenoemde programma’s bij)
Kritieken 1940 voor 10 mei
- 12 Maandblad *de Wending* waarin: toneelkritiek van Albach
Toneelstuk ‘de leeuwerik’
Vondelkroniek nr. 1 januari 1935 Jaargang VI, waarin: recensie van Albach
Toneelstuk ‘Het bos der onbezorgde dieren’ (door Jan Wit)

Doos 6

- 13 Overzicht 75 jaar toneelschool 1874-1949 (1978)
- 13.1 Reisboek van Nederlandse comedianten door Sleeswijk-Holstein, Denemarken, Zweden
- 13.2 Proefversie(s) en correspondentie. Bundel
Theater in de Tweede Wereldoorlog (Francine Albach)
Volksfeesten vroeger en nu (artikel door Ben Albach)
Maandblad Maatstaf april 1953 – over Marinus Nijhoff
- 13.3 Omslag ‘Duitsland, Denemarken, Zweden’ 11 juli -29 juli 1977
Correspondentie familie Albach 1903-1930
Opstellen Ben Albach
Artikelen over Marinus Nijhoff (1989 NRC)
- 14 Foto’s 8 april 1977 Ben Albach
Krantenartikle Trouw za. 20 dec. 2003

- 15 Dagboeken* Ben Albach
 23: 1948/1949
 24: 1949
 25: 1949/1951
 26: 1952/1954
 27: 1954/1965
 28: 1966/1971
 Correspondentie 1948-1961 en notities

Doos 7

- 16.1 Dagboeken† Ben Albach
 41: 1987 (1)
 42: 1987 (2)
 43: 1987 (3)
 Losse bijlagen 1987
 16.2 Dagboeken‡ 49-52 (1990-1993) en bijlagen 1995

Doos 8

- 17 Bijlagen bij 54 (1994)
 Dagboeken§ 53-56
 53: 1993 (2)
 54: 1994 tot 1/8
 55: 1994-1/5 1995
 18 Dagboeken** 47/48 (Juni 1989-september 1990)
 18.1 Verblijf Andreas ziekenhuis november 1989

Doos 9

- 19 Dagboeken†† 43/46 (1988 1,2,3,4 t/m mei 1989)
 20 Dagboeken‡‡ 57 (1995-1997)
 58: 1997-1998
 Namenboekje

Doos 10

- 21 Omslag ‘*Condoleance register en diverse stukken uitvaart*’
 CD uitvaart
 Grafredes
 Brieven en briefkaarten ontvangen ter gelegenheid van overlijden Ben Albach
 21.1 Condoleance register
 22 *Oefenspelen – vertaald*
 Vertaling en origineel ‘De dertigjarige oorlog’
 Omslag ‘*Uit het Frans en Engels vertaalde spelen, oorspronkelijke exemplaren*’:
 De 3 juffertjes
 The angel that troubled the waters
 A Christmas Carol

* Beperkt toegankelijk, zie de inleiding.

† Beperkt toegankelijk, zie de inleiding.

‡ Beperkt toegankelijk, zie de inleiding.

§ Beperkt toegankelijk, zie de inleiding.

** Beperkt toegankelijk, zie de inleiding.

†† Beperkt toegankelijk, zie de inleiding.

‡‡ Beperkt toegankelijk, zie de inleiding.

- Wat een oord!
 Schilderijen aan de muur
 De prinses zonder grillen
 De toveruil
 23 Toneelspelen en aantekeningen (z.d.)
   ‘La terrasse de midi’
 23.1 Aantekeningen ‘Rien ne va plus’
 23.2 *Teksten nieuwe spelen-vertalingen:*
   30 jarige oorlog
   De wals
   De toveruil
   Een kwestie van goed vertrouwen
   Wat een oord!
 23.3 Aantekeningen ‘Rien ne va plus’ (2)
   Boek ‘Oefeningen in oefenspelen’
- Doos 11**
- 24 Artikel over Ben Albach uit: *De Groene Amsterdammer* (16 febr. 2007)
   Dia’s ‘Volksfeesten’
 25 Plakboek 1972 ‘Afscheid van de Theaterschool’
- Doos 12**
- 26 Agenda’s 9 delen: 1999-2005
 27 Verpleging Jettie (mei 2001) ‘De Robles-verpleegsters, Linda en Patricia’
- Doos 13**
- 28 Uitvoering Z.G.B. Le bourgeois gentil homme 1937 (Foto’s, toegangsbewijs, krantenrecensies)
   Kindertekeningen J. Tielrooy ‘Loerabaia’
   Schetsboek Jettie van Tielrooy (idem kindertekeningen)
   Schetsboek 1980
   Schetsboek 1982 (inclusief dagboek notities)
   Schets/notitieboek 1980/1981
   Fotoboek ski vakantie Albach (februari 1937)
 29 Omslag ‘Jan Philip Albach-school (1916)’: Schetsboek en teekenboek
 30 Notities en correspondentie. Gedichten (1975-1986)
   Schetsen Amsterdam en reis naar Frankrijk 1981
 30.1 Lekenspelen: notities
 30.2 Tante Lotte, overleden 26 december 1977
 30.3 Sint Nicolaas 4 december 1977
 30.4 Aantekeningen ‘Molière – le bourgeois gentil homme (Zwolle 1937). Script
- Doos 14**
- 31 Plakboek vakantie en mondiale folkore dans festival 1953 (Biarritz, Pamplona)
   Schetsboek van Mijnheer en mevrouw van Praag (z.d.)
 31.1 ‘Molière – le bourgeois gentil homme’, volledige Nederlandse vertaling door C. Jonker-de Gruyte (Zwolle 1937)
 32 Schetsblok 1942/43

Schetsboek Parijs; Tielrooy (z.d.)
Trouwfoto 8 september 1939
'Teekeningen' (1935-1963) H. Tielrooy (=Jettie Albach)
Schetsboek Albach (z.d.)
Schetsboek 'Aan Jettie Tielrooy 14 oktober 1931 van Sophie en Ben Tiante'

Doos 15

- 33 'Geweest, geworden, raadselboek van AB 4'(1995)
Frankrijk 1979 Schetsboek
Fotoalbum (z.d.)
Foto plakboek 'Knocke, Brugge, Brussel, Loosdrecht' (z.d.)
Foto plakboek Parijs 1934
- 34 Foto album 1936 Cor. Heerk sr (Lenzerheid)

Doos 16

- 35 Correspondentie Francine 1999
Artikel Albach 1990
Artikel Albach over Royaards 1979
Artikel over Albach in 'Skript' (1996)
Vondelkroniek met artikel van Albach, aantekeningen en correspondentie mbt Vondelkroniek
Albach over 'Gijsbrecht van Aemstel'
Artikel Elias over 'De ster van Bethlehem' (1944)
- 36 Radio 1945-1946: teksten hoorspelen, artikelen en notities met betrekking tot radio
- 37 Omslag 'Nota's radio 1945-1947', waarin: Opzegbrief 'Stichting radio Nederland in overgangstijd' 1947; Correspondentie Ben Albach aan Robert; 'Het ontstaan van herrijzend Nederland 1944' typoscript; 'Enkele notities over de programma's van Herrijzend Nederland' typoscript; 'Excellenties op de brug' 1946 typoscript; 'Ontwero voor het programma radio Liga' 1946; 'Verslag over programma diens' 1946; 'Brief aan het bestuur van de stichting Radio Nederland in overgangstijd' 1946; Radioprogramma; 'Eenige opmerkingen n.a.v. de nota van Mr. Kesper over het verslag van de programma directeur' 1946 en 'Schets voor een opzet van een nederlandschen nationalen omroep' 1946, en bijlagen
- 38 Radio Herrijzend Nederland 10 november 1945 -1946
Stichting Radio Nederland 20 januari 1946 (begin uitzendingen)-1 oktober 1945-1 maart 1947

Doos 17

- 39 Schetsboek 1919,1920
Ben Albach jaartallen boekje
Omslag 'Biografische notities 1991'
Plakboeken 1922-1925, 7 delen
- 40 1921 'De Leutige' en 1924 'Het kostuum van zijne majesteit'
'Heer Jan van Brederode' (z.d.)
'De koster van de Westerkerk'
'De schipper van de zeemeeuw' en 'De boodschapper van Willem van Oranje'

Taalschrift Ben Albach 1913
Schoolschrift 1922

Doos 18

41 'Lijst van toneelvoorstellingen die ik zag 1920-1958' omslag
'Ontworpen repertoire op zuiver dramatische grondslag' omslag
'Vaderlandsche geschiedenis' omslag
'Uitdrukkingen en spreekwijzen' omslag
'Algemene taalwetenschap' omslag
'Grotteske en komische uitspr, dialogen en volkszegswijzen,
etc' omslag
'Taal karakteristieken' omslag
Tekensboek
Schetsboek 1916-1921
Samengestelde kalender
Kaart aan Jetje Tielrooy

Doos 19

42 Schoolschriften Ben Albach 5 delen (1914)
Artikel over Albach in 'Literatuur'
Manuscripten toneelstukken Ben Albach
'Discografie theatergeschiedenis' omslag
Schetsboek 1939
'Beschrijving, geschiedenis en tagen van Wiesbaden met omlig-
gende steden en plaatsen en de Tanus' omslag
Reisaantekeningen 1967
Schets en notitieboekje 1990?

Doos 20

43 Notitieboekje 'Zwitserland 5-20 april 1948'
Tekensboekje 'Parijs april 1938'
'Romeo Julia' omslag
Aantekeningen en artikel (door M. van den Berg) over Ludwig
II von Bayern
Decorschetsen
'Rooverballade' omslag
43.1 'Ideeën, thema's voor artikelen' omslag
Tekencahier St. Ives 1948
'Verhalen' omslag
'Syncope Ballet' omslag
'Juni 1947 Arcegius' omslag
Losse correspondentie en notities

Doos 21

44 Schrijfbloc 'diverse aantekeningen stukken'
44.1 'Spel op thema- Robert', losse aantekeningen
44.2 'Don Quichot' ca. 1930
44.3 'Herziene aantekeningen aug. 1950 – De man zonder burger-
lijke stand – Ossenspooksteeg'
44.4 'Aantekeningen voor een droomspel'
44.5 'Materiaal voor stuk over familie Kegge en de slavernij'
44.6 'Droomspel – De straat der zonderlingen'

Doos 22

- 45.1 'Thema's' omslag
- 45.2 'Folkore' omslag
- 45.3 'Doornroosje en de atoombom' omslag
- 45.4 'Thema's voor toneelstukken' omslag
- 45.5 'Robert [onleesbaar] als droomspel' omslag
- 45.6 'Droomshaat, laatste aantekeningen. Dialogen-straat' omslag
- 45.7 '17e eeuw, overdrukken' omslag
- 45.8 'Oud droomspel' omslag

Doos 23

- 46 Losse aantekeningen, 2 omslagen
'Artikelen over historische onderwerpen vanaf ca. 1937' omslag
Opzet 'Bloei en verval van het toneel in Nederland, Vlaanderen en Zuid-Afrika'
Omslag 'Thema's nationale: 15e eeuw Bourgondië, Vlaanderen, Alkmaar, Hugo de Groot' waarin:
- 46.1 'Alkmaar'
46.2 'Hugo de Groot'
46.3 'Karel de Stoute, Brugge'
46.4 'Oranje in ballingschap – Holland in het kort 1813'
47 'Toneelgegevens voor drama's en decors etc.' omslag
48 'Ontwerpen spelen' omslag

Doos 24

- 50 'Tartuffe (Molière): vertaling B. Aafjes 1946'
51 'Vertalingen Jettie, Sartre, Tardieu', met brief Anna Blaman
'Sartre, met gesloten deuren.' Rotterdams Tonnel 1947/50,
Milly Haak
52 Correspondentie 1924-26
53 Persbeoordelingen. Kritieken drie eeuwen Gijsbregt

Doos 25

- 54 'Duizend jaar toneel in Nederland' (1965)
'Critieken 'Drie Eeuwen Gijsbregt van Aemstel'' November 1937
'Persbeoordelingen van driehonderd jaar stadschouwburg (1938)
'Critieken over Jan Punten, Marten Corver' (1946)
'Helden, draken en comedianten.' Uitg Mij Holland (1956)
'Het Huis op het plein' verschenen 21 juni 1957 uitg Stadsdrukkerij
'Spelleiding van het leketoneel' 2e druk verschenen uitg Muunes, 20 mei 1957
- 55.1 'Geschiedenis van het Nederlands drama'- een concept uit ca. 1930; diverse aantekeningen
55 'Vaderlandsche geschiedenis' omslag
Losse aantekeningen

Doos 26

56. schriften 10 delen: 'Verschillende gebeurtenissen uit de vaderlandsche geschiedenis door B. Albach', 'De trouwe schildknaap', 'Maurits van Duins', 'Anecdotes over Karel V', 'Beschrijving van H. Historische Platen', 'Phonetiek', 'Historische Grammatik' 1928, 'Zeventiende eeuw' (september 1940 UvA), 'Dram. Lett.', 'Duitsche Litteratuurgesch. Der Middeleeuwen' (oct. 1928)
- 57 Schriften 6 delen: 'Beknopt overzicht dramatische letterkunde', 'Dramaturgie', 'I oude stukken voor omwerking en wederopvoering geschikt', 'Lijst van spelen en tooneelstukken geschikt voor jeugdopvoeringen of bewerking daartoe', 'Het toneel W. Vlaandren' (1956), 'Renaissance'

Doos 27

- 58   Schriften, 5 delen: 'Aantekeningen'(mbt toneelstukken); 'Het beleg van Leiden'; 'Engelse literatuur 1919/1926'; 'Dramaturgie'; 'Hist. Grammatica 1941/1942'
- 59   Schriften 8 delen: 'Letterkunde'; 'Geschiedenis dramatische letterkunde'; 'Darma-literatuur (repertoire)'; 'Klapper Rins' 1920/21; Aantekeningen voor lessen toneelschool in Ibsen-Camus e.a.; Dietsche Boekhandel en uitgevers mij. 1931; Gramfoonplaten- catalogus selectie (tbv toneelschool ca '50/'60); 'Toneelschool leerling B-afdeling'; en aan de andere kant van het schrift '1959/1960 Toneelschool, [onleesbaar] toneel thema's'

Doos 28

- 60   Manuscripten toneelstukken Ben Albach 1940-1945
'1943 De Markies van Carabas' omslag
'Storm over Friesland 1944' typoscript en losse aantekeningen
'Dramaturgie van den droom' 1941 typoscript
'Cherade' 1941 omslag
'Droomspel' niet gepubliceerd
- 61   Omslag met titel: 'Regie van het lekespel; koninklijk huis '48; Claudine; Judas-stuk; algemene oorlogsinformatie'. Verspreid over inv. nr. 61-64
- 61.1   Literatuur over Nijhoff
- 62   Claudine. Ca 1951-1985 Correspondentie aan de fam. Albach

Doos 29

- 63   '1897-10 dec. 1988 Claudine Witsen Elias' Omslag
- 64   Artikel van Nijhoff
Gedicht voorgedragen door C. Witsen Elias
Artikelen over Claudine (en familie) va. 1919-1988
Artikelen over Nijhoff
Overlijdensbericht Claudine
Begrafenisrede over Claudine
- 65   'Reis naar Sienna 5 mei- 24 mei' omslag waarin aantekeningen foto's en kaarten
- 66   '1978' omslag
- 67   '1983' omslag
- 68   5 juli 1971- 3 augustus 1971 Reisverslag

Doos 30

- 69   Correspondentie Ben, Francine
Omslag '1963,1964,1965 Provence, Cevenne'
- 70   'Verjaardag Ben 95 jaar!' 21 april 2002
Losse foto's
- 71   Huwelijksmenu Ben en Henriette 1949
Omslag 'Zomerresi 1952 Parijs- Mont St. Michael- Bretagne
Foto's Praag sept. 1973
'Inventaris La Villarette juni 1988' waarin foto negatieven
Omslag 'Rome- Taormina 10 juli- 27 juli 1966'

Doos 31

- 72 Correspondentie 1978 en losse aantekeningen
Omslag 'Diverse foto's Monteils 1980'
73 Plakboek 'Italië 1939'
74 Album werken Jettie 2000
75 Omslag 'Monteils' 1965

Doos 32

- 76 Omslag '1976' waarin: negatieven
77 Omslag '1979'
78 'Zomervacantie 1950, Chevreuse-Parijs-Gent-Brugge'
79 Omslag '17-27 juli 1973'
80 '27 juni -13 augustus 1970, Zaltbommel, Friesland, Drente,
Gron. 3 augustus Londen'
81 Foto's stadschouwburg 22-02-2001
82 Kerstkaart Ben En Francince Albach 2005
'Venetië' 19 juli -4 augustus 1957; 14 september -21september
1967

Doos 33

- 83 Schetsen toneeldecors en affiches
2 Schriften: 'Decores' en 'Maquettes'
83.1 Losse aantekeningen, schetsen typoscripten mbt toneel
Boekje 'Decorontwerpen etc' waarin: losse aantekeningen en
schetsen
'Gebruikte decor teekeningen'
'Decor e.a. ideeën'
'The Queens husband', 'De Wijze Kater'
83.2 Artikel en aantekeningen 'Toneelontwerp voor den Gijsbreght'
'Regie voor Macbeth van Ben Albach'
'Decore en costuumontwerpen; De Dubbelganger; Romeo, Ju-
lia' door Ben Albach
84 Losse aantekeningen, schetsen toneeldecors en kostuumontwer-
pen
'Decoraantekeningen I'
'Decors, costuums, attributen. Regie'
'Ontwerpen' met daarin: losse schetsen en aantekeningen
'Decorontwerpen e.a.' Voor: Pinokkio; Adam in Ballingschap
'Gegevens voor toneeldecors'
Schetsboek
'Nederlandsch Toneel Paleis'
'Decor schetsen en regie ontwerpen'

Doos 34

- 85 Losse aantekeningen en schetsen toneel/decor ontwerpen
'decorontwerp Holland in het hart 1813' (1938)
85.1 Omslag 'Decor Hare Majesteit Regeert' (niet uitgegeven) Regie
Joh. de Meester 1933
krantenartikelen aankondiging 'Hare Majesteit Regeert'
86 Album gemaakt door Jettie, St. Nicolaas 1954
87 Omslag 'Decorontwerpen voor W.R.E. Gugel: Jan van de
Dom' VCJC
88 Omslag 'Decormap[onleesbaar]'

- 89 'Regie [onleesbaar]'
 90 Omslag 'Eeuwen Spelen' 1918, waarin: omslag 'Suggesties van een tentoonstelling maart/aug. 1981'

Doos 35

- 91 Omslag 'Geschiedenis', biografieën, petite histoire. Losse aantekeningen
 92 Omslag 'Grens geval (voorlopige titel)'. Losse aantekeningen
 93 Omslag 'Documents Humains'. Thema's voor toneelstukken.
 Waarin:
 93.1 Omslag 'De Camelia' met losse aantekeningen
 93.2 Omslag 'Pension aan zee' met losse aantekeningen
 Omslag 'Familie bezoek' met losse aantekeningen
 93.3 Omslag 'Terugkeer' met losse aantekeningen
 93.4 Omslag 'Terwijl ik aan je dacht' met losse aantekeningen
 'De zaak Witzelaer'
 Losse aantekeningen en artikelen
 94 Schets decorstuk 'ontwerp voor opvoering' ca. 1950
 95 'Namen, data'

Doos 36

- 96 Omslag 'Lekespel algemeen' Typoscript.
 Toneelspelen, correspondentie en losse aantekeningen.
 97 Schetsboek
 98 Omslag 'Thema's religieuze spelen' Jeugdspelen.
 Artikelen, losse aantekeningen.
 2 uitgaven Leidersblad VCJC
 99 'God op aarde'
 100 Typoscript 'Huis der zekerheid'
 Correspondentie en artikel.
 100.1 Omslag 'Wijtze Hellingen; Haarlem 20 december 1908; Londen 16 maart 1985' aantekeningen
 100.2 Omslag 'Guillaume v.d. Graft' Correspondentie, losse artikelen en aantekeningen.

Doos 37

- 101 Omslag 'Internat. Conf. on Religious Darma 1955 Oxford-lezing':
 Boekje notities 1952
 Losse notities en typoscripten
 Waarin: omslag 'Oxford C. Overleijden Hartwoll 1962'
 Correspondentie
 Stukken betreffende Internat. Conf. on Religious Darma 1955
 102.1 Stukken en lijst met betrekking tot lekenspelen VCJC en correspondentie
 Toneelstuk Martha en Maria
 103 Kerstspel en paasspel 1947-1952
 104 Cursus over toneel
 105 Typoscript van het toneelstuk 'Niemandslan' van Jan Wit (1953)

Doos 38

- 106 'Kladde voor een brief aan Tijs Goldschmidt- Darwins Hofvijver' (2001)
 Dagboekje 1971 'Manton, Montails'
 Lerarenagenda 1963-1964
 Boekje 'adressen theaterschool 1967-1972 en toneelschool 1964/1965'
 Agenda's, 12 delen: 1957, 1958, 1959, 1963, 1965, 1966, 1966?, 1967, 1968, 1970, 1992, 1969 (waarin dagboek '1969 Reis Parijs [onleesbaar] etc.'
- 107 Kaartenbak met stukken betreffende toneel en auteurs (z.d.), deel 1
- 108 Kaartenbak met stukken betreffende toneel en auteurs (z.d.), deel 2

Doos 39

- 109 Omslag 'Ben Albach 90 jaar'
- 110 Agenda's, 34 delen:
 1923, 1925 /1926, 1936, 1961-1966, 1973-1977, 1978 (met adressen), 1979-1984, 1986-1991, 1993-1997 en 1999.

Doos 40

- 111 Dagboek 1972
 'Register 1982, felicitaties, 8 januari, erepromotie'
- 112 Correspondentie
 Biografische aantekeningen van Ben Albach
 Correspondentie en losse aantekeningen met betrekking tot Arnold Noach en zijn vrouw Julia.
 Correspondentie Margareth (Maggie) Noach
 Stukken met betrekking tot overlijden Julia 26 januari 1978
- 113 Omslag 'Middeloo 40 jaar, 4 april 1987' Foto's en losse aantekeningen
- 114 Omslag 'Oorspronkelijke oefen-sketches (de meeste gespeeld op Middeloo in de jaren '60)' 1958/1962
- 114.1 Omslag 'Macbeth' ca. 1930
- 114.2 Omslag 'Personen'
 Typoscript 'Ramon'
 Typoscript 'Toneel en Drama'
 Dankbetuiging overlijden Hertha Müller Kühlenthal

Doos 41

- 115 Omslag 'Lekespel/amateurs 1948-1957' met foto's
- 116 Typoscript 'Middeloo data 1950/1965'
 Omslag 'Middeloo s. 1950 leerlingen', typoscripten
 'Middeloo 1977/9-1977/78'
 'Foto's Middeloo 1951-1963'
 Losse typoscripten, correspondentie, foto's, dia's, aantekeningen en uitnodiging met betrekking tot Middeloo
- 117 Omslag 'Judas' aantekeningen en typoscript
- 118 Omslag 'Thema's voor toneelstukken', losse aantekeningen en knipsels

Doos 42

- 119 Omslag 'Toneelstukken en vertalingen' waarin:
Correspondentie
Vertaling en oorspronkelijke tekst toneelstuk Judas, losse aantekeningen
Vertaling Toneelstuk Luther, losse aantekeningen
Toneelstuk De Kerseboom, losse aantekeningen
Toneelstuk Genesius, losse aantekeningen
Toneelstuk Yerma, losse aantekeningen
Omslag 'De vliegende dokter 1956'
Toneelstuk 'Een lang kerstdiner'
Toneelstuk 'Oswald en Zenaïde'
Omslag 'De Poort' toneelstuk
Toneelstuk 'Guido de Bray'
Dia's en foto's S. de Bray
Toneelstuk 'De gestafte veelvraat'
Toneelstuk 'Judas'
Correspondentie en losse aantekeningen 1949
- 120 'Lekespel regie-cursus' incl. lijst van deelnemers 1949-1950/51
- 121 *Omslag 'Decorontwerpen', waarin:*
'Foto's van decor maquettes'
Omslag 'Motieven en bronnen voor de decors'
'Decors' Eerste deel, aantekeningen
Omslag 'Opzet en begin tekst van een geschiedenis van het toneeldecor 1929'
Omslag 'Programma EWW', losse aantekeningen
Losse schetsen decors
Omslag 'Programma' (aantekeningen en schetsen)
Losse ontwerpschetsen programma's en tijdschriften met betrekking tot toneel en decor

Doos 43

- 122 'Elck wat wils schouwburg' 1923. Aantekeningen
Omslag '[onleesbaar] D.O.O.D. 1936, losse aantekeningen, artikelen, overdrachtsformulier
- 123 Omslag 'Correspondentie Trapp Hamburg 5 maart 1992', aantekeningen, typoscript en correspondentie
- 124 Omslag 'Toneelmuseum' 1977. Tentoonstellingscatalogus
- 125 Foto 1952
Correspondentie Theaterinstituut
Omslag 'Autobiografie' (Aantekeningen)
Omslag 'Onderzoek gezond ouder worden VU'
Omslag 'Engels: bijvak, correspondentie'

Doos 44

- 126 Omslag 'Familiepapieren': B. Albach, F.H. Albach-Jansen van Mantgem, J.P. Albach, Ben Albach, met daarin: geboortebewijs; papieren militaire dienst; parspoorten diverse familieleden doorlatingsbewijs oorlogsperiode; inentingsbewijs; aanstellingsbrief; diploma; Schoolverslag; 'Belastingen van 1946-1958' en Reisverslag 'Zwitserland 1938'
- 127 Omslag 'Nijhoff 2009', met daarin: Typoscript toespraak 'Nijhoff en het toneel' 17 april 1984; Brief toekenning

- eredoctoraat 1981; Deelnemingsbrief Nijhoff aan Ben met betrekking tot het overlijden vader Albach 1950; Typoscript 'Het Heilige Hout' (Door Martinus Nijhoff, 1984) en omslag met correspondentie Nijhoff-Albach 1941-1950
- 128 Omslag 'De Ster van Bethlehem'
Correspondentie betreffende 'De Ster van Bethlehem'
1e uitgave toneelstuk 'De Ster van Bethlehem'
losse aantekeningen en schetsen
- 129 Omslag oorspronkelijke versie 'Ster van Bethlehem' met begeleidend typoscript Ben Albach
- 130 Omslag Correspondentie met betrekking tot 'De Ster van Bethlehem'

Doos 45

- 131 Foto's kerstspel DJVA 1939
Correspondentie en foto's met betrekking tot kerstspel
Schetsen en typoscripten met betrekking tot kerstspel
Dankbetuiging VCJC opvoering aan Albach
- 132 Album '1942 Ster van Bethlehem Bussum-Naarden'
- 133 Album '1942 Ster van Bethlehem Bussum-Naarden'
- 134 Omslag 'De Dag des Heren', documentaire 1950 afl. Radio, TV
Foto's, schetsen, krantenartikelen
Losse aantekeningen
Toneelscript
Aankondigingsposter
Typoscripten

Doos 45

- 135 Omslag 'Jan Philp Albach 1903-1940'
Foto's, officiële documenten en correspondentie
- 136 Omslag 'Dagboek Ben Albach na 1999 en verslag van de privé-hulp in het E. Otter-Knoll tehuis'
- 137 Foto's familie Albach- van Mantgem (na 1890)

Doos 47

- 138 Papieren militaire dienst
'Parijs 1951'
Losse aantekeningen met betrekking tot familie
'1990/1991, over 1940-45'
- 139 Omslag 'Albach familie chronologie. O.a. Murrey Bakker, Graf opa Albach'
Losse aantekeningen en documenten met betrekking tot familie
Typoscript 'Interview de Poort'
Correspondentie 1942-1943
- 140 Omslag 'Correspondentie 1 januari 1945- 31 december 1947'
- 141 Omslag 'Naar aanleiding van 21 april 1977- felicitaties'
Correspondentie en losse aantekeningen met betrekking tot de ridderorde van Albach
- 142 Foto's, officiële documenten (trouwen, testament, geboorte bewijs)
Typoscripten met betrekking tot familie

Doos 48

- 143 Omslag 'Oude familiefoto's'- Albach, Murray Bakker, Olgart Snijder'
 Familie foto's en losse aantekeningen met betrekking tot familie foto's
 Huwelijksmenu Wijngaarden en Krabbendam
 Programma 12.5 jarige echtviering van Matgem en Van Mantgem-Stork
 Kranten met familieberichten 1872-88 J.P. Albach sr.
 Menu bij ondertrouw Donk en Siem
- 144 Omslag 'Huurcontracten'
 Omslag '1950 Begrafenis en nalatenschap B. Albach sr.; correspondentie, losse aantekeningen en officiële documenten
- 145 Omslag 'Albach, van Mantgem'
 Familiepapieren
 Geboortebewijzen
 Doopbewijzen
 Schooldocumenten
 Overlijdensberichten

Doos 49

- 146 Omslag 'Genealogie, familiepapieren: Albach-Murray Bakker en stamboom van Mantgem'
- 147 Omslag 'Bruiloft Ben en Jettie Albach 1949'
- 148 Omslag 'Rouwadvertenties vader'
 'Huurcontracten Hartenstraat 27, Plantage Franschelaan'
 'Nalatenschap vader Albach (overleden 13 mei 1950) en moeder Albach (overleden 3 januari 1953)
 'Memorie van aangifte van het recht van successie betreffende de nalatenschap van den Heer Jan Philip Albach (overleden 17 juni 1918)'
 'Procuratie volmachtiging B. Albach 1903'

Doos 50

- 149 Krantenknipsels met familieberichten 1872-1918
- 151 'Dagboek verzorging Albach', 2 delen
 Werklijst Francine 2005 'papa's flat'
 Losse aantekeningen 1998
 Correspondentie
 Foto's
 Losse aantekeningen 1983
 Omslag 'Afscheid van toneelschool 3 mei 1972'
 Artikel Albach in Spiegel Historiae februari 1994
- 152 Correspondentie Middeloo
 Diverse losse aantekeningen, foto's (mbt toneel) en correspondentie (meeste mbt toneel en feestdagen)
 Begrafenisbrief van een neef over de oma van Ben Albach
 Overige stukken
 Foto van Neeltje Kliphuis

Doos 51

- 153 Overiges stukken : correspondentie, aantekeningen, foto's
 Notitieblok

- 154 Foto's 'Rondvaart papa's verjaardag'
 Losse correspondentie en aantekeningen
 Negatieven 'poppen maken'
- 155 Losse correspondentie, foto's, aantekeningen en overlijdensad-
 vertenties

Doos 52

- 156 Nalatenschap Heintje Carels
 Losse correspondentie
 Geboortekaartjes
 Overlijdensberichten
 Foto's
 Notitie blokken met losse aantekeningen, 2 delen
 Agenda 1971
- 157 Dagboek 1969
- 159 Omslag 'Reisverslag vakantie'

Doos 53

- 163 Omslag adressen en diverse losse aantekeningen
- 164 Omslag 'Publicaties s. 1933', deel 1
- 165 Omslag 'Publicaties s. 1933', deel 2

Doos 54

- 166 Omslag Namen en Adressen

Losse stukken

- 49 Foto-album met foto's betreffende toneel
- 137 Familiefoto (horende bij doos 45)
- 150 Gedenkboek 10 maart 1889. Receptie koperen bruiloft van opa
 en oma van Mantgem-Stork
- 160 Familie album
- 161 Doctoraal bul UvA
- 162 Historische aankondiging van toneelstuk, als gift aangeboden
 aan Ben Albach door David Mayer en Kenneth Richards
 (Department of Drama, University of Manchester 1974)

Doos 55 Drukwerk met aantekeningen van Ben Albach

- 167 *Jan van de Dom*, Prof. Dr. P.H. van Moerkerken, bewerkt door
 W.R.E. Gugel, Utrecht VCJC, 1938 (43).
De Jeugd van Parsival, z.p, z.d.
 Typoscript, *Kerstmis of licht is wedergevonden*, z.p, z.d.
 Typoscript, *Kerstspel*, vertaling van ein Weihnachtsspiel aus
 dem baierischen Wald door Ds. G.J. Sirks, VCJC, z.p, z.d.
 Typoscript, *O, die Chinese thee!!*, Wilfred Harvey, z.p, z.d.
 Typoscript, *Pyramus en Thisbe*, z.p, 1954.
Roof en geloof, Charles Williams, vertaald door Guillaume v.d.
 Graft, Utrecht VCJC, z.d.
 Typoscript, *Het andere spel*, R. Gosker, 1951.
Arbeiders in de Wijngaard, H.J.W. Modderman, Utrecht VCJC,
 1936 (37).
 Typoscript, *Christus is opgestanden*, z.p, z.d.

De dood van Johannes den Doper, George E. van Zanen,
 Utrecht VCJC, 1945 (62).
Wat zoekt ge?, L. de Brauw, Utrecht, z.d.
De wolf van Gubbio, naar Helene Christaller, bewerkt door
 H.J.W. Modderman, Utrecht VCJC, 1935 (33).
 Foto's en deelnemerslijst van lekenspel instructie kamp 1948
 Correspondentie
 Losse aantekeningen
 Uitnodiging promotie Tijs Goldsmith
Menschen op het tooneel, inleiding door J.W.E. Werumeus Bu-
 ning, Amsterdam, z.d.
 Losse aantekeningen over Willem van Zuylen
 Losse aantekeningen en publicatie over Willem Royaards

168 *Louis Bouwmeester, Herinneringen aan een groot Nederlander*,
 red. Cor Dommelshuizen jr., Hoorn, z.d.

Doos 56

169 Ansichtkaarten. Diverse afzenders en ontvangers.
 Foto's

170 Diverse ansichtkaarten, met name aan familie Albach en Van
 Mantgem. Meerendeel afkomstig uit Duitsland.

171 Diverse ansichtkaarten, met name aan familie Albach.

172 'Ansichtkaarten van grootmoeder A-MB en v. M.- Stork, aan
 vader en moedr vóór mijn geboorte'
 – 'Al 1893 fam. van Mantgem [onleesbaar] en 1898, 1899,
 1819'
 – '1900, 1901. Familie van Mantgem [onleesbaar]
 – 'Albach sr. [onleesbaar] 1896/1902'
 – '1902/06 1905 Amstel 29c bon[onleesbaar] 1902/06'
 'Aan I.P. Albach H'sum 1904-1916'

Hendrik IV toneelstuk in drie bedrijven van Luigi Pirandello
 (1952).

Doos 57

173 'Audiovisueel materiaal ster etc 2003'

Cassetbandjes:

- IA 9-9-2003 Spel/ verhuld verzet
- 12-6-2002 B. Albach oorlog & kerk NSB
- 19-3-2004 Hummelen/ v/d stempel
- Ellen Keja B
- Vergadering 30-9 Frida, Ben, F, II
- 4-3-2004 De dag des Heren
- 5-3-2004 VCJC - religious drama
- [naamloos] 12-12-2004 Tin/ WO 2 II
- 1. C. Witsen Elias 2. Ontstaan kerstspel
- A. 4-7-2003 Commentaar Clara (papa CD)
- 15-12-2003 Vrij Volk

– IB Tin/ WO II 12-2-2004

CD: ‘VCJC-Lekenspel’ opnamen uit de collecties van het Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid.

Video: ‘Koninklijke familie viert geest.
Ster van Bethelgeen. Opname 1950 en opname 1962 (Paleis op de Dam, Beatrix als Eva)’
‘1950 Nieuwe Zijds Kapel, Paasspel’

Doos 58

- 174 Omslag ‘(Auto-)biografie Ben Albach’
Omslag ‘Bosch Reitz’
- 174.1 Kranten artikel door Ben Albach 1 februari 1992 in Het Parool:
‘Joods toneelleven in Amsterdam’
Foto 1972 Amerika (overleden 4-1-1977) Milly Pos (?)
Ansichtkaart
- 174.2 Omslag ‘Materiaal autobiografie’, waarin: ‘Een inventaris van toneeldecors uit 1688’; A.N.P. autobiografie van ANP 1990 (losse aantekeningen, brieven, CV); ‘Feestje 234-1982 (75e verjaardag)’ diverse aantekeningen, typoscripten en correspondentie.
- 174.3 Omslag ‘Autobiografische notities 1978 e.a.’
o.a. artikelen van Ben Albach, interview met Ben Albach, ansichtkaarten
- 174.4 Omslag ‘Correspondentie met Bosch Reitz 1936-1937’
- 174.5 Omslag ‘Bosch Reitz’ losse aantekeningen en krantenartikel

Doos 59

- 175 Correspondentie van Jan Albach en Ben Albach
O.a. met betrekking tot de Avion Tin Maatschappij.
8 obligaties van de Avion Tin Maatschappij
Kwitanties bij diverse winkels ten name van Jan Albach en Ben Albach
Familie foto, personen en datum onbekend
Envelope ‘Begrafenis papieren van vader’
Envelope ‘Papieren van Notaris, erfenis vader’
Envelope ‘Testamenten vader en moeder’
Testament ‘Nalatenschap W.L. Reeder en G. Reeder-Albach’
Envelope ‘Obligaties boek- courant en handelsdrukkerij’
Envelope ‘Proces contra Engelgeer- Albach’
‘Veiling 1918 [onleesbaar]’.
Omslag ‘Quitanties en Rekeningen over meubilair enz.’
Envelope ‘Vader en moeder Albach, Hilversum’
Envelope ‘Begrafenis papieren en erfenispapieren, moeder en vader Albach’
- 176 ‘[onleesbaar] theaterbibliografie [onleesbaar].’

Omslag 'Nota's van Matngem, Tante Marie van Mantgem (overleden februari 1965). = tante van Ben Albach, zus van Cisca Albach-van Mantgem' waarin: foto's; correspondentie; testament; lijst met familie leden, personeel en zakenrelaties; condoleance register; overlijdensbericht van Johannes Jacobud Petrus Kraamer en kwitanties

Doos 60

177 Omslag 'Het echte verhaal Jan 1937'
178 Trouwkaart
179 Omslag 'Eerste oefening, 1923-1924'
180 Omslag 'Ooggetuigenverslagen sneuvelen Jan 1943'
181 Schoolrapporten Jan 1916 en verder
182 Vakantiekaarten/ foto's
183 Gewichtskaartjes
184 Infanteriemuseum
185 Oorlogsgravenstichting
186 Berekening uitkering tbv weduwe Jan 1940
187 Dagorder kolonel van der Bijl, d.d. 23 mei 1940
188 Condoleancebrieven met betrekking tot Jan 1940
189 Adreslijst rouwbrieven 1940
190 Oorlogsherinneringskruis 1947-1948
191 Rouwadvertentie Jan 1940
192 Voordracht MWO 1941
193 Kranten proces Mussert 1942-1943 (CvdB: proces tegen Kapitein Bom en Luitenant Kruithof)
194 Papierwinkel rondom overlijden Jan 1940
195 Reisbeschrijving mei 1940
196 Officiersbeëdiging 1926
197 Officierbeëdiging 1939
198 Histoische discussie over mei 1940
199 Correspondentie Knoops tbv gedenkboek wielrijders 1988-1996
200 Verwijzingskaartjes
201 Krant 1946 Medaille Bronzen Kruis
202 Illustraties
203 Overig Jan

Doos 61

204 Omslag 'Guido de Bray-spel' en 'Drie burgers'
Typoscripten '3 burgers'
Tijdelijke kerkinrichting bij huwelijksplechtigheid, september 1948
Documentaire over Guido de Bray door Ben Albach
Recencies over De Drie Burgers
Correspondentie
Losse typoscripten
Losse aantekeningen
Ik ben een vreemdelinge geweest, Kathleen Stafford, vertaald door B.G. Kloek-Pott (z.d.z.p.)
Aankondigingsaffiche voor bevrijdingsspel *Drie burgers* van Ben Albach

204.1 Omslag 'Decorontwerpen spelen VCJC, Drie Burgers'

205   Levensmiddelen-, distributie- en losse bonnen, buitenlands geld
                  (voornamelijk Duitse merken), Kassenschein Hadersveld
                  Gemeinde Wienerwald (2 exx.) en twee speldjes 'Gedenk de
                  vluchtelingen 1914' en 'Vrede 1919'.
1 omslag

Drukwerk

Verwijderd

- Ansichtkaarten Betlemska Kaple V Praze*, z.p., z.d.
Een voetreis naar Rome, Bertus Aafjes, z.p., z.d.
Het leven van Leonardo da Vinci, Dmitri Merejkowski, Antwerpen, Brussel, Gent, Leuven, 1960.
Ik mag niet mopperen, S. Carmiggelt, Amsterdam, 1972.
Kus zoekt mond, Remco Campert, Amsterdam, 2000.
Literatuur, tijdschrift over Nederlandse letterkunde, mei/ juni 1998, jaargang 15 (3).
Oidipous I en II, Appeltheater Den Haag, eerste voorstelling 30 oktober 1996.
Ons Amsterdam, juli/augustus 1994 (7/8) - september 1998, jaargang 50 (9). Incompleteet
Ons Amsterdam, Register op de jaargangen 1 t/m 40 (1949-1988), Amsterdam, 1998.
Ons Erfdeel, Algemeen Nederlands tweemaandelijks cultureel tijdschrift, januari/februari 2002, jaargang 45 (1).
Ons Koningshuis, tweemaandelijks tijdschrift, z.p., z.d.
Programma 'Wij roeien', stadsschouwburg Amsterdam, 24 juni 1932.
Schemeren, S. Carmiggelt, Amsterdam, 1992.
Schijngegalten, proeven van lekespel op Bijbelse thema's, W. Barnard, Amsterdam, z.d.
Wending, maandblad voor evangelie en cultuur, februari 1952, jaargang 6 (12).
Wending, maandblad voor evangelie en cultuur, juni 1950, jaargang 5 (4).
Weten waar de muze woont, Antoine Bodar, Amsterdam, 1998.

Naar UBVU

- An ecological and morphological fieldstudy on the haplochromine cichlid fishes of Lake Victoria*, Tijs Goldschmidt, Amsterdam, 1989.
Atheunum Illustere, kwartaalschrift van de Universiteit van Amsterdam, maart 1998 (13).
Catharina Beersmans, M. Horn, Amsterdam, 1887.
Charlotte Köhler, Fred. Sterneberg, Zutphen, 1977.
Christian Drama, april 1949, jaargang 1 (9).
Cor Ruys, acteur, regisseur, toneelleider, red. Gene Ruys, Zutphen, 1974.
Cricri 15 jaar, Amsterdam, 1993.
Das Problem der Perioden in der Literaturgeschichte, H.P.H. Teesing, Groningen, 1948.
De Bouwmeesters, kroniek van een theaterfamilie, Simon Koster, Assen, 1973.
De dagboeken van 1957-1968 Wim Kam, de radiojaren, red. Frans Rühl, Amsterdam, 1988.
De Letterkunde en het tooneel te Amsterdam in de 17e eeuw, Prof. Dr. G. Kalf, z.p., 1895.
De Regie van het Lekenspel, Ben Albach, Amsterdam en Utrecht 1947.
De Ringbode, Maandblad van en voor de gedetineerden in het huis van bewaring II te Amsterdam, december 1950 jaargang 1 (2).
De Roos van Dekama, Heerenveen, z.d.
Dierenalfabet, Chr. J. van Geel, Amsterdam, 1978.
Doctoris Johannis Fausti, bewerkt door Paul Brann, München, 1921.
Doopteel van Jan Claeszen, Wim Meilink, Amsterdam, 1969.
Drama, a monthly record of the theatre in town and country at home and abroad, juni 1988 z.j.
Een ongekroonde koning, een geschiedkundig verhaal uit de Middeleeuwen, Leeuwarden, z.d.
Giro giro tondo, september 1924 jaargang 4 (9).
Herman Heijermans' laatste levensjaren, Annie Heijermans-Jurgens, Amsterdam, 1965.

Het Toneel tussen waarheid en schoonheid, A. Defrense, Amsterdam, 1964.
Jaarboek 1999, een eeuw Universiteit van Amsterdam, red. E. Baaijens, A. Fortuin, e.a., Amsterdam, 1999.
Jaarboek van den maatschappij der Nederlandsche Letterkunde te Leiden, 2001-2002, Leiden, 2003.
Johanna Cornelia Ziesenis- Wattier, Marlies Hoff, Leiden, 1996.
Kaleidoscopie van een acteur, profielen van Paul Steenbergen, Pierre H. Dubois, 's Gravenhage 1985.
Kerkers, Kloosters en Kastelen, toneeldecor rond 1813, museumcatalogus, toneelmuseum Amsterdam, 22 juni-17 november 1963.
Koning Arthur en de ridders van de tafelronde, Heerenveen, z.d.
Le théâtre, red. Daniel Couty en Alain Rey, Milaan, 1997.
Legende van een leven, Martha Walden, Diepenveen, 1986.
Liever geen bloemen. Terugblik van een theaterman, Egbert van Paridon, Rotterdam, 1998.
Literatuur, tijdschrift over Nederlandse Letterkunde, mei/juni 1999 jaargang 16 (3).
Literatuur, tijdschrift over Nederlandse Letterkunde, mei/juni 1999 jaargang 16 (6).
Menschen op het tooneel, een serie monografieën van Nederlandsche Toneelspelers. Magda Janssens, Folkert Kramer, Amsterdam, 1986.
Menschen op het tooneel, een serie monografieën van Nederlandsche Toneelspelers. Cor Ruys, Folkert Kramer, Amsterdam, 1986.
Nat Harlowe, de Potsenmaker, Leeuwarden, z.d.
Nat Harlowe, de Potsenmaker, Leeuwarden, z.d.
Nederlandse Letterkunde, november 1999 jaargang 4 (4).
Nieuw Letterkundig Magazijn, december 1998, jaargang 9 (2).
Onze Toneelspelers, Rotterdam, 1912 of 1913.
Onze Tooneelspelers, Rotterdam, 1899.
Paul Steenbergen, profiel van een acteur, Pierre H. Dubois, Meppel, 1982.
Pelgrimage, ontmoetingen met de cultuur, prof. dr. C.W. Mönnich, Amsterdam, 1953.
Radio Nederland, Stokvis en van Looi, Amsterdam, 1946.
Six Fairy Tales, Gebroeders Grimm, Londen, 1970.
Sprookjes uit Japan, Leeuwarden, z.d.
Tableaux Modernes, veilingcatalogus, 8 december 1998, z.p.
The Lady's not for burning, Christopher Fry, Oxford, 1950 (2e druk).
Twee verhalen van Shakespeare, voor het eerst in het Nederlandsch voor kinderen verteld, Leeuwarden, z.d.
Undine, of de Geheimzinnige Jonkvrouw, Leeuwarden, z.d.
Variétés, april 1929, jaargang 1 (12).
Vorsterlijk Verzameld. De kunstcollectie van Frederik Hendrik en Amalia. Peter van der Ploeg en Caola Vermeeren, Zwolle, 1997.
Willem Royaards. Enige facetten van de kunstenaar Willem Royaards gevolgd door een overzicht van zijn toneelactiviteiten, Amsterdam 1967.
Woord naast beeld, J.W. de Jongh, 's Gravenhage 1918 (5e druk).

Naar Kaartenafdeling UBVU

Führer durch Cleve end Umgebung, Cleve, 1928.
Laatste officieele geïllustreerde Reis & Wandelgids voor Valkenburg, Geul- Gulp- en Maasdal, z.p., z.d. (11e druk).

Naar collectie 193

Ark, 10 jaar kerkbouw, prof. dr. G. van der Leeuw-stichting, Amsterdam Stedelijk Museum, z.d., poster

Toneelstukken naar VCJC archief HDC

't Sprookje van Koning Cole, Utrecht VCJC, 1950.

Als de schaduwen lengen, Stefan Zweig, Utrecht VCJC, 1938 (42).
Apostelspel, Max Mell, Utrecht VCJC, 1935 (34).
Appelbloesem, Walther Blachetta, Utrecht VCJC, 1939 (49).
Beatrijs, Lucie de Brauw, Utrecht VCJC, 1933 (28).
Bethlehem, een kerstspel, W.A. Wagener, Utrecht VCJC, z.d. (67).
Broeder Wolf, Laurence Housman, vertaling Frank Lulofs, Utrecht VCJC, z.d.
Broeder Zon, Laurence Housman, vertaling Frank Lulofs, Utrecht VCJC, z.d.
Catalogus Lekenspelen 1948, VCJC, 1948.
Celestinus en het Wonder, Dr. P.H. Schröder, Utrecht VCJC, z.d. (4).
David en Goliath, welke kracht wint?, [Ds. C. Lindijer?], Utrecht VCJC, 1955.
David en Jonathan, vriendschap, [Ds. C. Lindijer?], Utrecht VCJC, 1955.
David en Saul, Grootmoedigheid, [Ds. C. Lindijer?], Utrecht VCJC, 1955.
De avonturen van een champignon, Utrecht VCJC, 1954.
De Brug, E. Voetelink, z.p, 1946?.
De dood als peet, bewerking van Gevatter Todd van Rudolfg Morbt, VCJC, z.d. (4?).
De Droom van Claudia Procla, C.D. Burger, Utrecht VCJC, 1934 (30).
De Emmausgangers, Georg Rendl, Utrecht VCJC, 1949 (32).
De Ezel en de Os, Utrecht VCJC, 1952.
De Gans, naar Heinz Steguweit; en: *Met Hansen en Jansen naar de Noordpool*, Max Mohr, Utrecht VCJC, 1936 (6 en 7).
De geroepene, Otto Bruder, uit het Duits vertaald door M.H. van der Zeyde, Utrecht VCJC, 1933 (25).
De gestrafte veelvraat, Ben Albach, naar Lope de Vega, Utrecht VCJC, 1946 (65).
De grote kerk, Jan Wit, Guillaume van der Graft en Ted Logeman, Utrecht VCJC, 1955.
De heilige kribbe, G. Evelyn Hart, vertaling Frank Lulofs, Utrecht VCJC, 1948.
De herdertjes lagen bij nachte, Johanna Kuiper, Utrecht VCJC, 1939 (48).
De hond, Mies Bouhuys, Utrecht VCJC, 1962.
De kinderen uit Galilea, Gladys Wiles, vertaling A.J. Plooi, Utrecht VCJC, 1959.
De kinderen van Jerusalem, H.J.W. Modderman, Utrecht VCJC, 1949.
De klucht van meester Pathelin, bewerkt naar het frans door Dr. L. de Brauw, Utrecht VCJC, 1942 (59).
De koningen die wij zijn, Wim Groffen, Utrecht VCJC, 1955.
De Koninklijke vlo, B. van der Veen, Utrecht VCJC, z.d.
De koopvrouw van Stavoren, G. Kazemier, Utrecht VCJC, 1939 (46).
De Meesterdromer, H.J. Wegerif, Utrecht VCJC, z.d. (14).
De Moeder van Gestas, Rudolf Schwarz, bewerkt door Jan H. de Groot, Utrecht VCJC, z.d.
De Nachtegaal, naar Hans Andersen, Utrecht VCJC, 1937 (39).
De nieuwe planeet, Ben Groeneveld, Utrecht VCJC, 1954 2e druk.
De ontdekkingsreis, Herman Ould, VCJC, 1954.
De Poort, Ben Albach en Theo van Baaren, VCJC, 1947.
De Rijke Schooier, Utrecht VCJC, 1962.
De Roem gaat voorbij, vertaald uit het Engels door Wendy St. John Maule, Utrecht VCJC, 1954.
De Ruiters des Keizers, Leo Weismantel, 1936 (11) 2e druk.
De Sleutel, Jan Wit, VCJC, 1954.
De Sneeuwkonigin, naar Hans Andersen, Utrecht VCJC, 1936 (38).
De stal bij de Herberg, Ds. P. Simoons, z.p, 1956.
De Ster van Bethlehem, een kerstspel, M. Nijhoff, Utrecht VCJC, 1941 (60).
De taart en de pastei, Utrecht VCJC, z.d.
De terugkeer van de verloren zoon, André Gide, s'Gravenland, 1948.
De tocht naar het kind, C.J. van Royen, Utrecht VCJC, 1964.
De toverfluit, R. Oostra, Utrecht VCJC, z.d.
De varkenshoeder, Walther Blachetta, Utrecht VCJC, 1936 (8).
De verloren zoon, W.J.C. Claus-Moulijn, Utrecht VCJC, 1939 (21).
De vierde wijze uit het Oosten, E. van den Berg-Boldingh, naar H. van Dijke, Utrecht VCJC, 1940.

De Vijf Maagden, Guillaume van der Graft, Utrecht VCJC, 1953.
De vredestiters, Laurence Housman, vertaling Frank Lulofs, Utrecht VCJC, z.d.
De Wolf, Theo van Baaren, Utrecht VCJC, 1947 (66).
De Zoon, C. Hansen, Utrecht VCJC, 1948 (67).
De Zweetdoek van de heilige Veronica, Paasspel, bewerkt naar Selma Lagerlöf, z.p, z.d.
Dit zal u een teken zijn, Edmond Yorin, Utrecht VCJC, 1939 (50).
Donkere Kerstmis, L.E. Thomas, Utrecht VCJC, z.d.
Een Amsterdamse jongen redt de beurs, Hella Haasse, Utrecht VCJC, 1951.
Een herdersspel uit Pomeyrol, Utrecht VCJC, 1961.
Een kind is ons geboren, Stephen Vincent Benet, bewerkt door Bergman, Utrecht VCJC, 1955.
Een spel van de graal, E. van den Berg-Bolding, Utrecht VCJC, 1939 (44).
Een spel van drie vragen, Eduard Staible, vertaald door Rob de Vries, z.p, z.d.
Een spitsboevencomédie, Margarethe Cordes, Utrecht VCJC, 1936 (12).
Een zeker mens..., Leslie Walker, uit het Engels vertaald door B.G. Kloek-Pot, Utrecht VCJC, 1954.
En het geschiedde..., Frank Lulofs, Utrecht VCJC, 1941 (58).
Florence Nightingale, Norman Holland, vertaald door B.G. Kloek-Pott, Utrecht VCJC, z.d.
Franciscus en de rovers, Utrecht VCJC, 1937 (6).
Godstrouw, Utrecht VCJC, z.d. (9).
Haast u naar de stal, Jet van Rhijn, Utrecht VCJC, 1948.
Haggai, Dick de Wilder?, Utrecht VCJC, [onleesbaar].
Herrijzenis, C. Hansen VCJC, z.p, z.d. (63).
Het circus komt, Hans Kempen, z.p, z.d. (36).
Het Duivelsbrugje, H. Ghéon, Utrecht VCJC, z.d.
Het ezeltje, M.S. Juynboll- van IJsselsteyn, Utrecht VCJC, z.d.
Het kleine kerstspel, Utrecht VCJC, 1938 4e druk (1).
Het Kruispunt, Mies Bouwhuys, z.p, 1962.
Het Noteboomje van Genadio, T.B. Morris, Utrecht VCJC, z.d.
Het Wonder bij het tuinvolk, E. van den Berg-Boldingh, Utrecht VCJC, 1941 (56).
Hoe de schout zichzelf aan de schandpaal bracht, Hella Haasse, Utrecht VCJC, 1951.
Hoe kabouter Knor het vredefeest vierde, E. van den Berg-Boldingh, Utrecht VCJC, 1940 (53).
Huurboeren, Elliot Field, vertaald uit het Amerikaans door R. Oostra, Utrecht VCJC, z.d.
In de mensen een welbehagen, kerstspel, Jan Bunt, Utrecht VCJC, 1937 (41).
In hoger beroep, of een levensgrote vergissing, M.A. van Rhijn, z.p, z.d.
Interview over den dood, Rudolf Mirbt, vertaling uit het Duits door Balhazar Verhagen, Utrecht VCJC, 1934 (28).
Jeanne d'Arc, R.F. Heath, vertaald door B.G. Kloek-Pott, VCJC, z.p, z.d.
Judas, Hubert Gignoux, vertaling H. Albach-Tielrooy, Utrecht VCJC, 1952.
Kerstnacht, R. Winkel, Utrecht VCJC, 1954.
Koningspruimen of driemaal is scheepsrecht, Barend van der Veen, Utrecht VCJC, z.d.
Liefdadigheid naar vermogen, Hella Haasse, Utrecht VCJC, 1951.
Luther, een viertal scènes uit De Nachtegaal van Wittenberg, August Strindberg, vertaling B. Albach, Utrecht VCJC, 1947.
Maria, naar het Amerikaans van Leonore Coffe en William Joyce Cowen, bewerkt door Ben Albach, Utrecht VCJC, 1945 (31).
Maria's droom, M. Cordes, Utrecht VCJC, 1939 2e druk (15).
Mark, Dr. H.W. van Tricht, Utrecht VCJC, 1941 (55).
Martha en Maria, Utrecht VCJC, z.d. (61).
Mensen onderweg, R. Oostra, Utrecht VCJC, 1937 (40).
Mensen zoals wij, Jessie Powell, vertaald door H.W. Boersma-Smit, Utrecht VCJC, 1954.

Michael, C.H. Lindijer, Utrecht VCJC, 1948.
Mirjam, H.J.W. Modderman, VCJC z.p., z.d. (51).
Muziek behorende bij het Kerstspel, Dr. G.J. Sirks, Utrecht VCJC, z.d.
Om de kribbe, Nita Abbestee, Utrecht VCJC1935 (35).
Paulus buiten de muren, Ds. J.M. Lindemans, z.p, z.d.
Roof en Geloof, Charles Williams, vertaald door Guillaume v.d. Graft, z.p., z.d.
Schoenlapper Martijn, naar R. Saillens, Utrecht VCJC, 1939 (2), 2e druk.
Twee Blinden en een ezel, Utrecht VCJC, z.d.
Van den vos Reinaerde, Ms. H.B.R. Frieling, Utrecht VCJC, z.d.
Volk dat de wet niet kent, Ds. H. Wethmar, z.p, 1961.
Vuur op Ninevé, Ds. J.M. Lindemans, Utrecht VCJC, z.d.
Waaruit Menschen Leven, naar Leo Tolstoi, Utrecht VCJC, 1936 2e druk (24).
Wie zijn leven zal willen verliezen, die zal het behouden, R. Oostra, Utrecht VCJC,
1939 (45).
Wij vrouwen van Bethlehem, Ds. P. Simoons, Utrecht VCJC, z.d.
Woning zoeken, Ds. J.G. Paardekooper, z.p,1965.
Zelda, Helene S. Bamberger uit het Amerikaans, Utrecht, VCJC, 1952.
Zuster Goud, Laurence Housman, vertaling Frank Lulofs, Utrecht VCJC, z.d.